

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 29-35-69, 628-37-04
693-58-94
DZIAŁ INFORMACJI 693-58-95

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00-503 WARSZAWA
TELEFAX: 29-40-89

BS/93/76/93

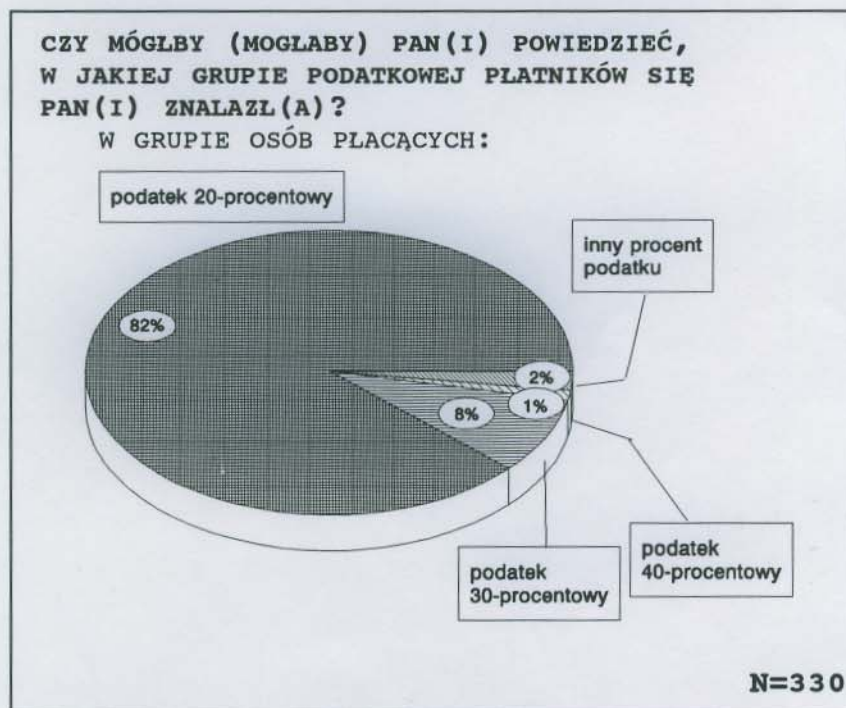
PŁATNICY PODATKU OD DOCHODÓW OSOBISTYCH

Komunikat z badań

Warszawa, lipiec 1993 r.

UWAGA: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

- ◆ Przeważająca część obywateli, którzy sami rozliczali się z urzędem finansowym, uiściła podatek w wysokości 20% swoich rocznych dochodów.

- ◆ Więcej niż połowa ankietowanych samodzielnie rozliczających się z podatku uznała, że formularz podatkowy był skomplikowany. Przy jego wypełnianiu najczęściej korzystano z pomocy rodziny, znajomych lub specjalistów w dziedzinie prawa finansowego. Wiele osób posługiwało się instrukcją wydaną przez Ministerstwo Finansów.

- ◆ Zarówno kampania informacyjna dotycząca nowych zasad płacenia podatków, jak i akcja informująca o sposobie wypełniania formularzy zostały przez większość badanych ocenione pozytywnie.

- ◆ Respondenci postulują, aby w przyszłości zwiększyć liczbę punktów rozprawdzających formularze podatkowe oraz stworzyć obywatelom więcej możliwości korzystania z fachowej porady przy wypełnianiu zeznania podatkowego.

Podatki płacone przez obywateli są ważnym źródłem zasilania budżetu państwa. Jak wynika z badań CBOS¹, najpowszechniej płacony jest podatek od dochodów osobistych - jego uregulowanie za ubiegły rok zadeklarowało 85% badanych. Powinność płacenia innych podatków - opłat za posiadane dobra lub korzystanie z pewnych usług świadczonych przez państwo czy gminę - obejmuje tylko niektóre grupy obywateli. Wzrastająca w ostatnich latach liczba właścicieli samochodów powoduje, że podatek od środków transportu, tzw. drogowy, zapłacił w tym roku co trzeci Polak. Blisko 1/4 respondentów zapłaciła za ubiegły rok podatek od nieruchomości, nieco mniej osób (16%) - podatek rolny oraz lokalne opłaty podatkowe, np. targową, za psa. Opłatę skarbową (z wyjątkiem znaczków skarbowych) wniosło 12% ankietowanych. Płatnikami podatku obrotowego oraz granicznego było jedynie 6% respondentów, a tylko 1% badanych deklaruje otrzymanie darowizn, od których zapłacili podatek.

Jak płaciliśmy?

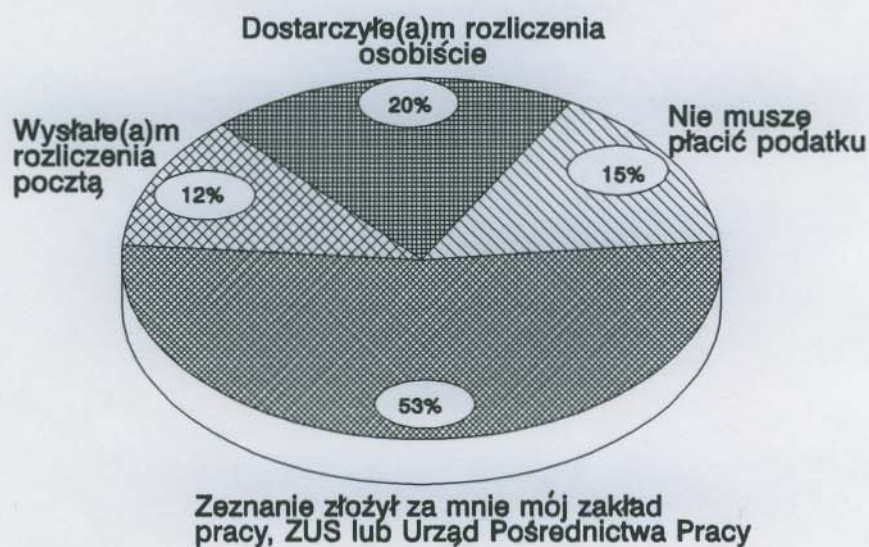
Zgodnie z ustaleniami ustawy o podatku od dochodów osobistych za rok 1992 wszyscy obywatele mający jakiegokolwiek dochody byli zobowiązani do rozliczenia się z nich w urzędach skarbowych najpóźniej do 30 kwietnia 1993 r.

Wyniki badań wskazują, że przy płaceniu podatku od dochodów osobistych ponad połowa Polaków skorzystała z pośrednictwa zakładu pracy, ZUS-u lub Urzędu Pośrednictwa Pracy. Samodzielnie - osobiście lub pocztą - rozliczyło się z urzędem skarbowym 32% ankietowanych (rys. 1).

---

¹ Sondaż "Opinie o podatku od dochodów indywidualnych za rok 1992" przeprowadzono w dniach 28 maja - 2 czerwca 1993 r. na ogólnopolskiej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców kraju (N=1035).

RYS. 1. PROCENTOWY ROZKŁAD ODPOWIEDZI NA PYTANIE:
JAK PAN(I) ROZLICZYŁ(A) SIĘ Z PODATKU?

Osobiście rozliczały się z podatku najczęściej (38% - niemal dwukrotnie częściej niż przeciętnie) osoby z wyższym wykształceniem. Prócz prywatnych przedsiębiorców ten sposób wybierali również przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (34%) oraz bezrobotni (34%). Indywidualne rozliczenie częściej niż inni wybierali mieszkańcy regionu północnego (33%). Mieszkańcy pozostałych regionów korzystali raczej z pośrednictwa zakładów pracy lub ZUS-u².

Podatek od dochodów osobistych częściej samodzielnie rozliczali pracownicy przedsiębiorstw prywatnych (31%) niż państwowych (18%).

² Zob. tabele aneksowe.

Formularz podatkowy

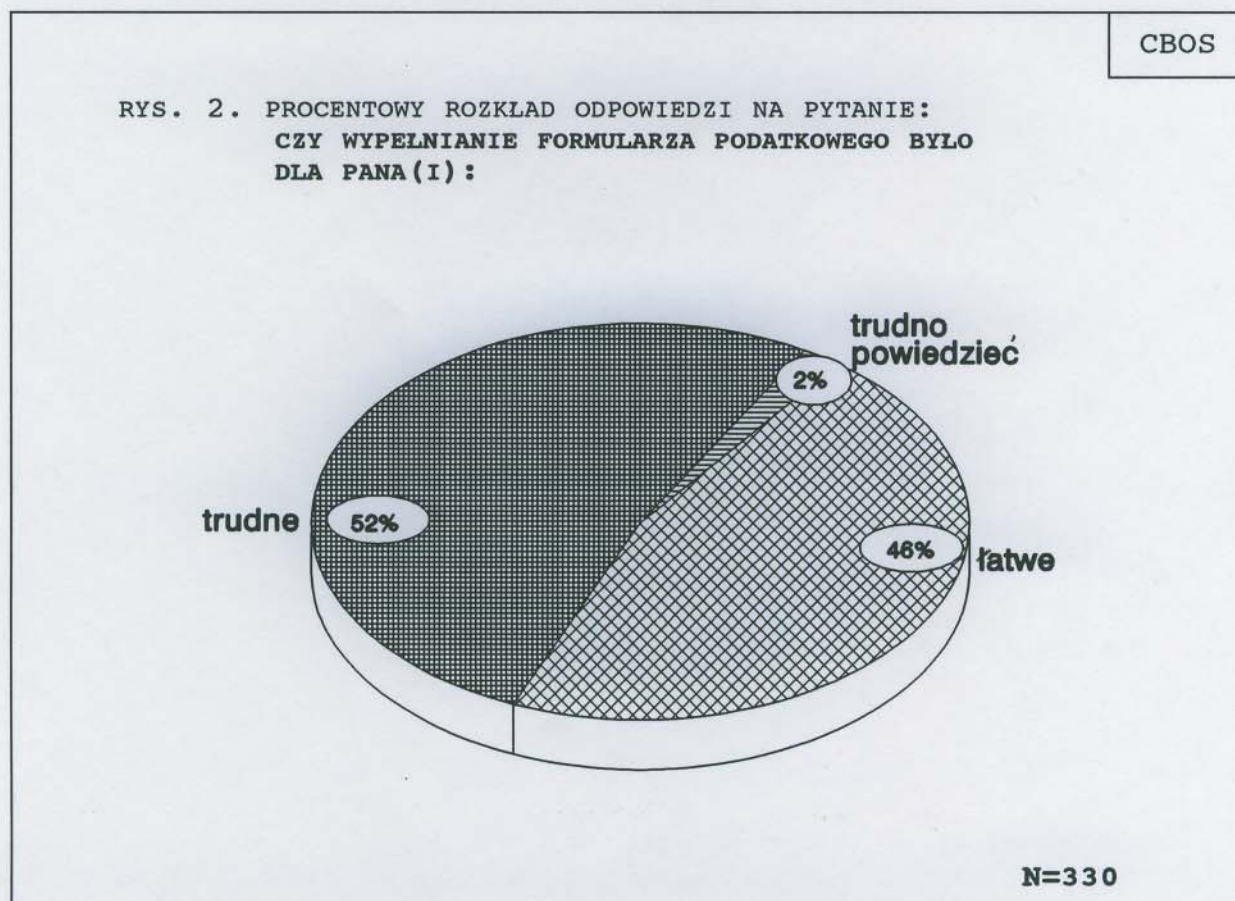
W dyskusjach dotyczących nowych przepisów podatkowych często krytykowano formę zastosowanego formularza, tzw. PIT-u. Powszechnie uważano, że jest on zbyt długi, skomplikowany i trudny. Odpowiadając na te głosy krytyki, Ministerstwo Finansów rozpoczęło w środkach masowego przekazu szeroką kampanię informacyjną oraz wydało specjalne broszury instruujące, jak poprawnie wypełnić PIT. Zarówno mass media, jak i poradniki okazały się bardzo pomocne - większa część osób samodzielnie wypełniających formularze podatkowe z nich właśnie dowiadywała się, jak to zrobić.

		CBOS
<i>Skąd dowiadywał(a) się Pan(i) o sposobie wypełniania formularza podatkowego?</i>		
<u>Wskazania pozytywne</u>		
Z telewizji	49%	
Z radia	23%	
Z prasy	35%	
Od rodziny	28%	
Od sąsiadów, znajomych, przyjaciół	23%	
Od kolegów z pracy	22%	
Ze specjalnie wydanych ulotek, broszur, instrukcji	65%	
Z innych źródeł	18%	
		N=330

Telewizja i radio stanowiły źródło informacji o sposobie wypełniania formularzy podatkowych przede wszystkim dla osób z wykształceniem podstawowym, rolników i robotników wykwalifikowanych. Te grupy badanych również częściej niż inni polegały na informacjach uzyskanych od rodziny. Z gazet czerpali wiedzę o sposobie wypełniania PIT-u ludzie dobrze sytuowani, mieszkańcy dużych miast, a broszury i instrukcje na ten temat czytali przede wszystkim respondenci z wyższym wykształceniem i o wyższej pozycji społeczno-zawodowej.

Ponad połowa respondentów spośród samodzielnie rozliczających się z urzędem skarbowym posługiwała się przy wypełnianiu formularzy informatorem wydany przez Ministerstwo Finansów. Z zawartych w nim instrukcji częściej niż przeciętnie korzystali mieszkańcy regionu wschodniego, osoby w wieku powyżej 55 lat oraz robotnicy niewykwalifikowani.

Zdania na temat trudności przy wypełnianiu formularza podatkowego były podzielone. Liczba osób, które oceniły formularz jako łatwy do wypełnienia, była zbliżona do grupy badanych uznających go za trudny (rys. 2).

Wypełnienie formularza podatkowego sprawiało trudności najczęściej mieszkańcom wsi, osobom z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym, robotnikom, rolnikom oraz respondentom uzyskującym najniższe dochody. Mniej kłopotów mieli prywatni przedsiębiorcy, przedstawiciele kadry kierowniczej i osoby z wyższym wykształceniem - w tych grupach około 70% respondentów stwierdziło, że wypełnienie deklaracji podatkowej było łatwe.

O stopniu skomplikowania formularza podatkowego świadczy jednak liczba badanych (60%), którzy przy jego wypełnianiu korzystali z pomocy innych osób. Najczęściej miało

miejsce "rodzinne" wypełnianie zeznania podatkowego - z pomocy współmałżonka, dzieci, rodziców lub dalszej rodziny korzystał niemal co czwarty respondent (22%). Byli to częściej niż przeciętnie podatnicy najmłodszy (do 24 lat), osoby z wykształceniem podstawowym, robotnicy niewykwalifikowani i gospodynie domowe. Tyle samo osób zwróciło się po pomoc do specjalisty w dziedzinie podatków, w tym również do pracowników urzędów skarbowych. W tej grupie znaleźli się przede wszystkim prywatni przedsiębiorcy i osoby uzyskujące najwyższe dochody.

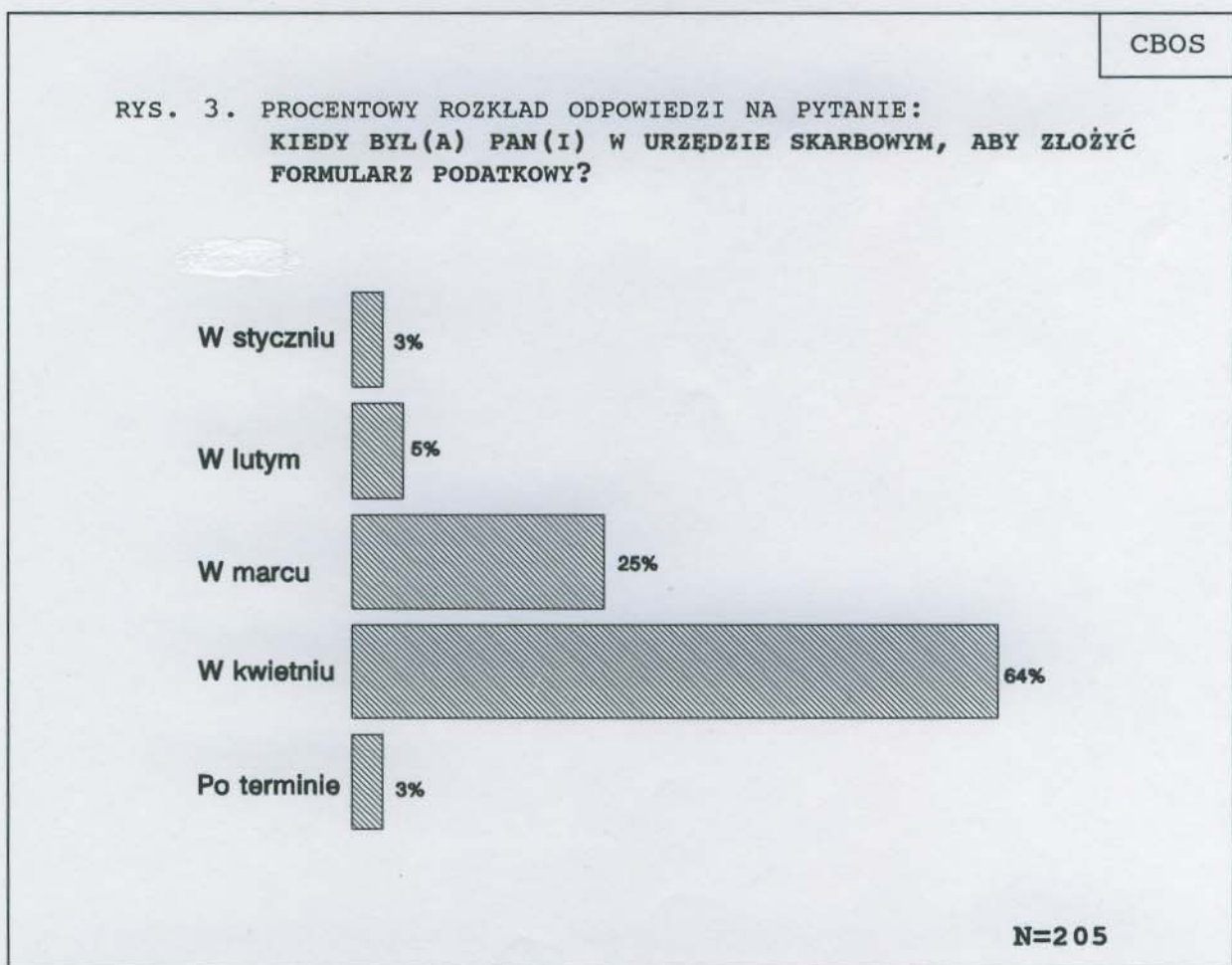
O korzystaniu z pomocy innych osób przy wypełnianiu PIT-u decydowały różne względy. Ponad połowa respondentów (przede wszystkim najmłodszy podatnicy) stwierdziła, że czyjaś pomoc dała im większą pewność, iż przy rozliczaniu podatku nie popełnili żadnego błędu. Co piąty respondent przyznawał, że bezpośrednią przyczyną skorzystania z pomocy była nieumiejętność samodzielnego wypełnienia formularza. Taki powód korzystania z pomocy częściej niż przeciętnie podawały osoby najstarsze i mające podstawowe wykształcenie. Dla 16% płatników korzystanie z pomocy fachowców dawało gwarancję lepszego wykorzystania wszystkich możliwości odliczeń podatkowych, które stwarza ustawa. Przyczynę korzystania z porady fachowca wyjaśniali w ten sposób przede wszystkim prywatni przedsiębiorcy i przedstawiciele kadry kierowniczej.

		CBOS
<i>Dlaczego przede wszystkim korzystał(a) Pan(i) z pomocy innych osób przy wypełnianiu deklaracji podatkowej?</i>		
Wypełnienie formularza było bardzo skomplikowane	21%	
Nie miałe(a)m wiele czasu	7%	
Korzystanie z pomocy dało mi większą pewność, że zrobił(a)m to dobrze	54%	
Osoby, które mi pomagały, lepiej znają prawo, więc ich pomoc na dłuższą metę się oplaca	16%	
Inny powód	2%	
		N=330

Kiedy płaciliśmy?

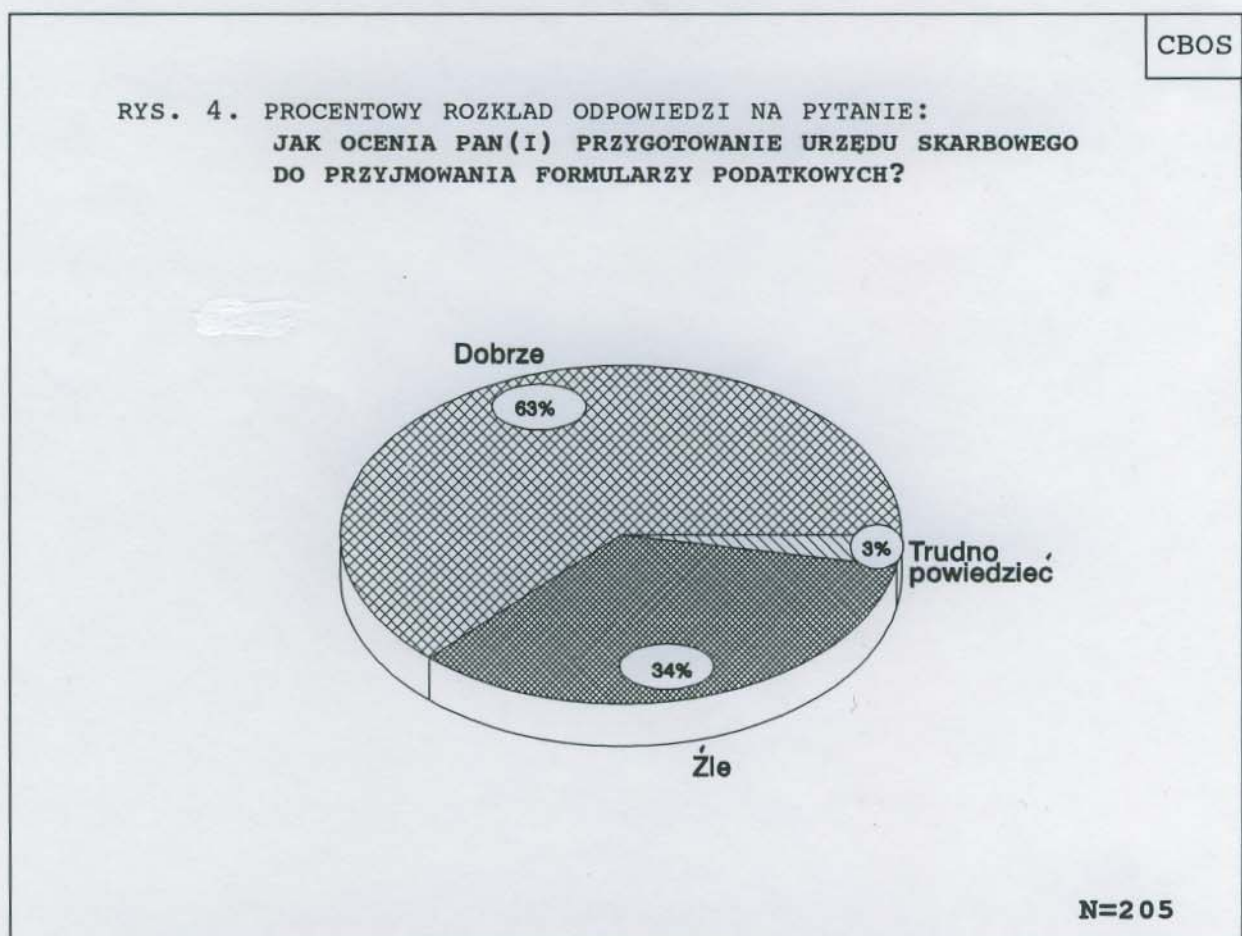
Płacenie podatków jest nieprzyjemnym obowiązkiem, a nieprzyjemne rzeczy chętnie odkłada się "na później". Przeważająca część respondentów indywidualnie rozliczających się z urzędem skarbowym przystąpiła do załatwiania tej sprawy "w ostatniej chwili" - w kwietniu (rys. 3).

Na decyzję odsunięcia terminu rozliczania się z podatku dochodowego mogły mieć wpływ różne czynniki. Jednym z najistotniejszych wydaje się brak informacji na temat kosztów możliwych do odliczenia od sumy podatku. Wiele osób zwlekało z płaceniem do ostatniej chwili, nie mając pewności, czy będą mogli odliczyć sobie np. koszt ubezpieczenia samochodu czy

remontu mieszkania. Innych odstraszała objętość formularza podatkowego - oczekiwali na jakieś kompetentne wskazówki dotyczące jego wypełniania. W przypadku samodzielnie rozliczających się z podatku emerytów i rencistów opóźnienie mogło być spowodowane zbyt późnym przekazaniem im przez ZUS informacji o wysokości dochodów za ubiegły rok.

Respondentów, którzy deklaracje podatkowe dostarczali osobiście, zapytano, jak oceniają przygotowanie swoich urzędów skarbowych do przyjmowania tych formularzy (rys. 4).

Większość badanych pozytywnie oceniła przygotowanie urzędów skarbowych do przyjmowania PIT-ów. Najmniej zastrzeżeń miały osoby z wyższym wykształceniem, a także kadra kierownicza i inteligencja oraz pracownicy umysłowi. Przygotowanie urzędów skarbowych zostało lepiej ocenione przez mieszkańców dużych miast (24%) niż wsi (8%). Opierając się

na opiniach ankietowanych można sądzić, że najlepiej przygotowane do nowych obowiązków były urzędy skarbowe w regionie zachodnim i środkowym, najgorzej natomiast we wschodnim i południowo-zachodnim. Jak wskazują dane, mieszkańcy regionu wschodniego i południowo-zachodniego mieli najwięcej kłopotów z wypełnieniem formularzy podatkowych, a więc niekorzystna ocena pracy urzędów skarbowych może wynikać z większych oczekiwań kierowanych wobec zatrudnionych tam urzędników.

Ile zapłaciliśmy?

Procentowa wartość podatku od dochodów osobistych jest uzależniona od wysokości dochodu. Najmniej - 20% swoich dochodów - odprowadzają do kasy państwa osoby, które w ubiegłym roku zarobiły nie więcej niż 64 mln zł. Najwyższy podatek - 40-procentowy - płacą ci, których roczne dochody przekroczyły 128 mln zł. Jak wskazują badania, przeważająca część obywateli spośród tych, którzy sami rozliczali się z urzędem finansowym, znalazła się w pierwszej grupie podatkowej, tzn. uiszczala podatek w wysokości 20% swoich rocznych dochodów.

		CBOS
<i>Czy mógłby (mogliaby) Pan(i) powiedzieć, w jakiej grupie podatkowej płatników się Pan(i) znalazł(a)?</i>		
W grupie osób, które płaciły ze swoich dochodów osobistych:		
20% podatku	82%	
30% podatku	8%	
40% podatku	1%	
Inny procent podatku	2%	N=330
W zestawieniu pominięto odpowiedzi "nie pamiętam" i odmowy odpowiedzi.		

W drugiej i trzeciej grupie płatników podatkowych, czyli wśród osób płacących 30- lub 40-procentowy podatek, znajduje się niemal co trzeci prywatny przedsiębiorca (28%) oraz co piąty przedstawiciel kadry kierowniczej (21%). Z podawanych przez respondentów wysokości płaconego opodatkowania można wnioskować, że w naszym kraju osoby najlepiej sytuowane

rekrutują się przede wszystkim spośród mieszkańców miast średniej wielkości (od 21 do 100 tys. ludności), z regionu środkowozachodniego i południowo-zachodniego. Tam bowiem jest najwyższy odsetek osób płacących podatek 30- i 40-procentowy. Wyższe podatki zapłaciły też osoby lepiej wykształcone - spośród samodzielnie rozliczających się z podatku respondentów z wyższym wykształceniem, co 5 deklarował, że płacił podatek w wysokości 30% lub 40%.

Wśród osób, które przy płaceniu podatku nie korzystały z pośrednictwa swoich zakładów pracy, ZUS-u lub biura pracy, co 5 ankietowany w rozliczeniu musiał dopłacić urzędowi skarbowemu jakąś sumę pieniędzy. Są to przede wszystkim ci, których ubiegłoroczny dochód przekroczył pierwszy - 20-procentowy - próg podatkowy. Większość (84%) z tych osób zgodziła się ujawnić, ile pieniędzy musiała dopłacić - suma ta wynosiła przeciętnie 2 600 000 zł.

Nieco mniej niż połowa respondentów pozostających w związkach małżeńskich zdecydowała się wypełnić deklarację podatkową wspólnie z małżonkiem. Taką formę rozliczenia częściej niż przeciętnie wybierali prywatni przedsiębiorcy, kadra kierownicza, osoby uzyskujące wyższe dochody i lepiej oceniające swoje warunki materialne. Możliwość wspólnego z małżonkiem rozliczenia podatku wybrały zatem przede wszystkim osoby zamożniejsze, zapewne dostrzegające w tym rozwiązaniu szansę obniżenia wysokości podatku.

Ocena kampanii informacyjnej

Kampania informacyjna dotycząca nowych zasad płacenia podatków od dochodów osobistych i sposobu wypełniania formularza podatkowego była prowadzona na wiele sposobów. Uczestniczyły w niej radio, telewizja, prasa, publikowano specjalne ulotki i informatory. Więcej niż połowa osób samodzielnie rozliczających się z urzędem skarbowym pozytywnie oceniła zarówno sposób zorganizowania tej kampanii, jak i akcję informującą o sposobie wypełniania formularzy podatkowych.

Tabela 1

w procentach

Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i):	Wskazania respondentów (N=330)		
	dobrze	źle	trudno powiedzieć
- kampanię informacyjną dotyczącą nowego sposobu płacenia podatków od dochodów osobistych	60	31	9
- akcję informującą o sposobie wypełniania formularzy podatkowych	57	35	8

Obie akcje informacyjne zebrały najwięcej dobrych ocen wśród osób z wyższym wykształceniem, kadry kierowniczej, inteligencji i robotników wykwalifikowanych. Najlepiej oceniali kampanię mieszkańcy regionu północnego i środkowozachodniego (ponad 70% ocen pozytywnych), najgorzej natomiast - regionu wschodniego (ponad 50% ocen negatywnych). Tak niekorzystna ocena mieszkańców wschodniej Polski być może wynika z większego niż gdzie indziej "zapotrzebowania" na informację.

Akcje informujące o nowym sposobie rozliczania podatku od dochodów osobistych mają być powtórzone w przyszłym roku. Zdaniem respondentów przyszłoroczna kampania informacyjna powinna mieć szerszy zasięg lub taki sam w tym roku.

Tabela 2

w procentach

Czy Pana(i) zdaniem, w przyszłym roku powinno być więcej czy mniej:	Wskazania respondentów		
	mniej	więcej	tyle samo
- audycji radiowych i telewizyjnych o zasadach płacenia podatku	10	38	43
- broszur i informatorów dotyczących płacenia podatku	11	35	45
- informacji i artykułów w prasie na temat płacenia podatku	8	37	44
- punktów informacyjnych i miejsc, gdzie można dostać formularze podatkowe oraz broszury dotyczące sposobu ich wypełniania	3	45	42
- urzędów, w których można uzyskać pomoc przy wypełnianiu formularza podatkowego	3	49	37

W tabeli pominięto kategorię "trudno powiedzieć".

Uzyskane dane potwierdzają pozytywną opinię podatników o tegorocznej kampanii informacyjnej. Wypowiedzi respondentów pozwalają również sądzić, że osobom samodzielnie rozliczającym się z podatku zabrakło obecnie przede wszystkim możliwości uzyskania fachowej osobistej porady w kwestiach podatkowych. Niemal co drugi ankietowany życzyłby sobie, aby w przyszłości zwiększyć liczbę punktów informacyjnych i urzędów oferujących pomoc przy wypełnianiu formularza podatkowego.

Wyniki badań potwierdzają opinię o niezamożności naszego społeczeństwa - największa część obywateli deklaruje zapłacenie 20-procentowego podatku od dochodów, co sugeruje, że w ubiegłym roku zarobili oni mniej niż 64 mln zł. Najzamożniejszą grupą, na co wskazuje wysokość płaconych podatków, są prywatni przedsiębiorcy i osoby zatrudnione na stanowiskach kierowniczych.

Przeważająca większość podatników rozliczała się z urzędem skarbowym za pośrednictwem swoich zakładów pracy, ZUS-u lub Biura Pośrednictwa Pracy. Ci, którzy wybrali indywidualną formę rozliczenia, najczęściej dobrze oceniali przygotowanie urzędów skarbowych do nowych obowiązków. Pozytywnie oceniono również ogólnopolską akcję informującą o nowych zasadach płacenia podatku i sposobie wypełniania deklaracji podatkowej. Wypełnienie formularza podatkowego było, zdaniem ankietowanych, czynnością skomplikowaną. Duża grupa respondentów postuluje zatem, aby w przyszłym roku stworzyć podatnikom więcej możliwości korzystania z pomocy specjalistów w dziedzinie prawa finansowego, którzy w urzędach skarbowych lub specjalnie zorganizowanych punktach udzielaliby fachowych porad.

A N E K S

Tabela 1. Czy mógłby(mogłaby) Pan(i) powiedzieć, w jakiej grupie podatkowej się Pan(i) znalazł(a)? W grupie osób, które płaciły od swoich dochodów osobistych podatki: (%)

	20%	30%	40%	inny procent	nie pamięta	Liczba osób
Ogółem	83	8	1	2	5	324
Płeć						
Mężczyźni	83	10	2	3	3	179
Kobiety	84	6	1	1	8	145
Wiek						
do 24 lat	93	7	0	0	0	32
25-34	87	5	5	1	2	77
35-44	82	12	0	2	5	86
45-54	76	9	1	6	7	60
55-64	83	11	0	0	6	40
65 lat i więcej	85	3	0	0	13	30
Miejsce zamieszkania						
Wieś	88	4	1	1	7	91
Miasto do 20 tys.	74	7	2	8	9	41
od 21 do 100 tys.	80	18	0	2	0	69
101-500 tys.	92	5	1	0	2	51
501 tys. i więcej mieszk.	80	8	3	2	7	72
Region						
Północny	85	4	5	2	3	47
Zachodni	91	6	2	2	0	39
Środkowozachodni	74	14	0	7	6	47
Środkowy	74	9	1	2	13	62
Wschodni	91	9	0	0	0	21
Południowo-wschodni	89	3	0	0	8	47
Południowo-zachodni	87	12	0	0	1	62
Wykształcenie						
Podstawowe	80	2	0	1	16	64
Zasadnicze zawodowe	92	4	0	0	5	75
Średnie	83	12	1	2	2	137
Wyższe	76	14	6	5	0	48
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	79	14	7	0	0	29
Prac.umysł.niż.szczebla	88	10	0	0	2	42
Pracownicy fiz.- umysł.	97	3	0	0	0	29
Robotnicy wykwalifikowani	98	0	0	0	2	29
Robotnicy niewykwalifik.	89	5	0	0	7	18
Rolnicy	73	15	0	5	7	13
Prywatni przedsiębiorcy	53	22	6	16	3	36
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	80	9	0	0	12	69
Uczniowie i studenci	100	0	0	0	0	4
Bezrobotni	90	0	0	0	10	39
Gospodynie domowe i inni	95	5	0	0	0	15
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	89	0	0	0	11	15
500 tys. - 999 tys.	94	2	0	1	3	67
1000 tys. - 1499 tys.	88	5	0	0	6	100
1500 tys. - 1999 tys.	84	9	0	0	7	35
2000 tys. i powyżej	73	16	3	5	3	97
Ocena własnych war. mater.						
Złe	90	2	0	1	7	121
Średnie	84	8	0	3	5	154
Dobre	65	24	8	2	0	50
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	68	22	0	0	10	22
Raz w tygodniu	85	7	1	0	6	157
Kilka razy w roku	85	5	2	4	5	113
W ogóle nie uczestniczy	80	16	0	4	0	31
Ocena kier.rozw.syt.w kraju						
Dobry kierunek	76	8	3	9	3	59
Zły kierunek	83	9	1	0	7	221
Trudno powiedzieć	94	4	2	0	0	45

Tabela 2. Czy wypełnianie formularza podatkowego było dla Pana(i):

(%)

	bardzo trudne	raczej trudne	raczej łatwe	bardzo łatwe	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	34	39	8	0	325
Płeć						
Mężczyźni	17	32	40	10	1	177
Kobiety	20	37	39	5	0	147
Wiek						
do 24 lat	17	45	26	11	0	32
25-34	17	32	41	11	0	75
35-44	20	37	38	5	0	87
45-54	16	38	38	6	2	60
55-64	20	25	52	3	0	41
65 lat i więcej	19	26	40	15	0	30
Miejsce zamieszkania						
Wieś	17	41	35	5	2	88
Miasto do 20 tys.	28	40	28	4	0	41
od 21 do 100 tys.	27	29	34	10	0	70
101-500 tys.	12	37	48	3	0	52
501 tys. i więcej mieszk.	11	26	49	14	0	74
Region						
Północny	20	39	31	9	0	47
Zachodni	13	49	33	5	0	39
Środkowozachodni	7	44	47	2	0	50
Środkowy	17	16	52	13	2	61
Wschodni	25	41	32	2	0	22
Południowo-wschodni	19	25	45	11	0	47
Południowo-zachodni	28	37	28	7	0	59
Wykształcenie						
Podstawowe	34	44	17	2	2	62
Zasadnicze zawodowe	22	48	27	3	0	77
Średnie	13	26	51	10	0	138
Wyższe	5	25	55	15	0	48
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	9	20	59	12	0	29
Prac.umyśl.niż.szczebła	8	24	58	9	0	43
Pracownicy fiz.- umyśl.	11	38	41	11	0	30
Robotnicy wykwalifikowani	28	43	23	6	0	28
Robotnicy niewykwalifik.	13	41	38	2	7	19
Rolnicy	23	62	16	0	0	13
Prywatni przedsiębiorcy	15	24	47	14	0	34
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	25	30	39	6	0	70
Uczniowie i studenci	32	68	0	0	0	4
Bezrobotni	16	41	34	9	0	39
Gospodynie domowe i inni	44	49	7	0	0	15
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys.zł	44	31	25	0	0	15
500 tys. - 999 tys.	15	46	31	6	2	69
1000 tys. - 1499 tys.	26	28	42	5	0	98
1500 tys. - 1999 tys.	11	35	47	7	0	37
2000 tys. i powyżej	13	35	44	8	0	95
Ocena własnych war. mater.						
Złe	22	39	37	1	1	121
Średnie	17	31	42	11	0	156
Dobre	14	33	38	16	0	48
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	23	33	39	5	0	22
Raz w tygodniu	21	36	33	10	0	158
Kilka razy w roku	16	29	48	6	1	112
W ogóle nie uczestniczy	13	47	35	4	0	31
Ocena kier.rozw.syt.w kraju						
Dobry kierunek	8	25	51	16	0	57
Zły kierunek	21	35	37	6	1	220
Trudno powiedzieć	20	41	33	5	0	48

Tabela 3. Czy korzystał(a) Pan(i) z czyjejs pomocy przy wypełnianiu formularza podatkowego?
 1 - nie korzystał(a)m z niczyjej pomocy 2 - korzystał(a)m z pomocy najbliższej rodziny
 3 - korzystał(a)m z pomocy dalszej rodziny 4 - korzystał(a)m z pomocy znajomych, przyjaciół
 5 - korzystał(a)m z pomocy specjalisty w tej dziedzinie
 6 - korzystał(a)m z pomocy pracownika urzędu skarbowego

(%)

	1	2	3	4	5	6	Liczba osób
Ogółem	40	22	1	15	14	8	329
Płeć							
Mężczyźni	42	19	2	14	17	6	181
Kobiety	36	24	1	16	12	11	147
Wiek							
do 24 lat	22	38	0	21	8	12	32
25-34	38	18	0	21	15	7	77
35-44	40	19	2	14	14	12	87
45-54	28	22	4	13	28	5	62
55-64	55	21	0	14	5	5	41
65 lat i więcej	65	20	0	3	4	8	30
Miejsce zamieszkania							
Wieś	46	18	1	16	13	6	91
Miasto do 20 tys.	23	9	4	17	36	12	42
od 21 do 100 tys.	33	21	0	16	16	13	70
101-500 tys.	45	33	0	9	4	9	52
501 tys. i więcej mieszk.	44	25	2	17	10	3	74
Region							
Północny	32	18	0	21	19	9	47
Zachodni	34	10	8	24	15	9	39
Środkowozachodni	28	39	0	7	18	8	50
Środkowy	40	27	2	14	8	9	62
Wschodni	65	10	0	6	12	6	22
Południowo-wschodni	53	7	0	23	12	4	47
Południowo-zachodni	38	26	0	10	16	9	62
Wykształcenie							
Podstawowe	22	31	4	17	17	9	64
Zasadnicze zawodowe	27	21	2	22	17	10	77
Średnie	46	20	0	13	13	8	140
Wyższe	65	13	0	9	10	3	48
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	56	23	0	15	5	0	29
Prac. umysł. niż. szczebla	47	11	0	29	6	7	43
Pracownicy fiz.- umysł.	28	33	0	10	23	6	30
Robotnicy wykwalifikowani	36	22	5	17	15	6	29
Robotnicy niewykwalifik.	27	39	0	13	7	13	19
Rolnicy	27	21	0	21	15	17	13
Prywatni przedsiębiorcy	29	20	0	5	47	0	36
Bierni zawodowo							
Renciści i emeryci	52	19	4	8	10	7	70
Uczniowie i studenci	26	0	0	42	32	0	4
Bezrobotni	41	10	0	24	7	18	39
Gospodynie domowe i inni	10	57	0	4	5	23	15
Dochody na jedną osobę							
Poniżej 500 tys. zł	12	20	0	37	13	18	15
500 tys. - 999 tys.	39	21	2	17	11	9	69
1000 tys. - 1499 tys.	29	27	2	20	13	10	99
1500 tys. - 1999 tys.	42	24	0	17	14	3	37
2000 tys. i powyżej	54	13	0	7	20	7	97
Ocena własnych war. mater.							
Złe	33	21	0	23	13	11	122
Średnie	45	24	3	9	13	6	157
Dobre	40	14	0	16	23	7	50
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	18	43	0	33	1	6	22
Raz w tygodniu	44	17	1	17	13	8	160
Kilka razy w roku	34	26	1	8	21	10	114
W ogóle nie uczestniczy	54	12	4	19	9	3	31
Ocena kier. rozw. syt. w kraju							
Dobry kierunek	41	22	0	9	19	9	59
Zły kierunek	40	20	2	16	14	9	222
Trudno powiedzieć	36	29	0	18	12	4	48

Tabela 4. Dlaczego przede wszystkim korzystał(a) Pan(i) z pomocy innych osób przy wypełnianiu deklaracji podatkowej?
 1 - wypełnienie formularza było skomplikowane 2 - nie miało(a)m wiele czasu
 3 - korzystanie z pomocy dało mi większą pewność, że zrobiłem(a)m to dobrze
 4 - osoby, które mi pomagały lepiej znają prawo, więc ich pomoc na dłuższą metę się opłaca

(%)

	1	2	3	4	5	Liczba osób
Ogółem	22	7	54	16	2	199
Płeć						
Mężczyźni	23	9	49	18	1	104
Kobiety	20	5	59	13	2	94
Wiek						
do 24 lat	10	6	77	8	0	25
25-34	23	11	42	23	2	47
35-44	19	3	55	22	1	53
45-54	16	13	56	14	0	45
55-64	47	0	53	0	0	18
65 lat i więcej	40	0	34	8	18	10
Miejsce zamieszkania						
Wieś	25	7	50	16	1	49
Miasto do 20 tys.	34	2	44	20	0	33
od 21 do 100 tys.	25	0	57	17	0	47
101-500 tys.	12	0	61	18	9	29
501 tys. i więcej mieszk.	10	24	57	8	0	41
Region						
Północny	17	6	44	33	0	32
Zachodni	27	6	44	21	3	26
Środkowozachodni	4	5	70	21	0	36
Środkowy	24	21	45	11	0	37
Wschodni	45	0	55	0	0	8
Południowo-wschodni	27	6	64	0	3	22
Południowo-zachodni	29	0	57	9	5	38
Wykształcenie						
Podstawowe	44	4	39	9	4	50
Zasadnicze zawodowe	19	2	58	21	0	56
Średnie	13	11	59	16	1	76
Wyższe	4	17	62	12	4	16
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	5	14	53	27	0	13
Prac. umysł. niż. szczebla	13	3	77	7	0	23
Pracownicy fiz.- umysł.	17	28	45	7	3	22
Robotnicy wykwalifikowani	39	0	54	7	0	19
Robotnicy niewykwalifik.	17	0	56	27	0	14
Rolnicy	31	0	50	19	0	10
Prywatni przedsiębiorcy	8	11	46	32	3	25
Bierni zawodowo						
Renciści i emeryci	36	0	52	6	6	33
Uczniowie i studenci	0	0	100	0	0	3
Bezrobotni	16	13	45	25	0	23
Gospodynie domowe i inni	37	0	52	11	0	13
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 500 tys. zł	14	12	52	21	0	13
500 tys. - 999 tys.	16	6	55	22	1	42
1000 tys. - 1499 tys.	31	10	45	15	0	71
1500 tys. - 1999 tys.	18	0	66	7	9	22
2000 tys. i powyżej	16	7	62	13	2	45
Ocena własnych war. mater.						
Złe	26	5	53	13	3	82
Średnie	21	9	52	18	0	87
Dobre	11	8	63	15	2	30
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	38	6	53	4	0	18
Raz w tygodniu	23	4	54	18	1	89
Kilka razy w roku	14	12	56	14	3	76
W ogóle nie uczestniczy	32	7	44	17	0	15
Ocena kier. rozw. syt. w kraju						
Dobry kierunek	20	23	54	3	0	35
Zły kierunek	23	4	50	21	2	133
Trudno powiedzieć	17	6	70	7	0	31

Tabela 5. Jak ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) kampanię informacyjną dotyczącą nowego sposobu płacenia podatków od dochodów osobistych? Kampania ta była zorganizowana:

(%)

	dobrze	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	60	31	9	314
Płeć				
Mężczyźni	58	34	8	175
Kobiety	64	26	9	139
Wiek				
do 24 lat	72	16	12	32
25-34	61	28	11	74
35-44	60	33	7	81
45-54	55	44	2	57
55-64	59	28	13	40
65 lat i więcej	61	26	13	29
Miejsce zamieszkania				
Wieś	45	41	14	87
Miasto do 20 tys.	55	27	18	42
od 21 do 100 tys.	66	29	4	67
101-500 tys.	79	19	3	44
501 tys. i więcej mieszk.	65	30	5	74
Region				
Północny	78	15	7	47
Zachodni	57	39	4	39
Środkowo-zachodni	74	26	0	50
Środkowy	47	39	14	62
Wschodni	32	52	15	19
Południowo-wschodni	58	28	14	45
Południowo-zachodni	64	28	9	53
Wykształcenie				
Podstawowe	46	41	13	61
Zasadnicze zawodowe	70	20	10	75
Średnie	58	35	7	131
Wyższe	71	24	6	47
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	80	16	4	29
Prac.umysł.niż.szczebla	77	21	2	41
Pracownicy fiz.- umysł.	43	50	7	30
Robotnicy wykwalifikowani	82	16	2	25
Robotnicy niewykwalifik.	47	42	10	19
Rolnicy	40	60	0	12
Prywatni przedsiębiorcy	63	33	5	35
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	57	30	13	68
Uczniowie i studenci	0	100	0	4
Bezrobotni	53	26	20	34
Gospodynie domowe i inni	58	24	18	15
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 500 tys.zł	64	16	20	15
500 tys. - 999 tys.	53	42	5	65
1000 tys. - 1499 tys.	55	33	12	97
1500 tys. - 1999 tys.	69	19	13	37
2000 tys. i powyżej	65	30	5	90
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	55	34	11	114
Średnie	62	31	7	153
Dobre	69	24	7	48
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	63	24	13	19
Raz w tygodniu	62	26	12	152
Kilka razy w roku	59	35	6	111
W ogóle nie uczestniczy	54	46	0	31
Ocena kier.rozw.syt.w kraju				
Dobry kierunek	69	25	7	57
Źły kierunek	58	33	9	211
Trudno powiedzieć	62	27	11	46